

Futbolda Medya Stres Kaynaklar? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Futbolda Medya Stres Kaynaklar? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22009>

Özet

Futbolda Medya Stres Kaynaklar? Ölçe?i (FMKSÖ), profesyonel veya amatör düzeydeki **Futbol** oyuncular?n?, medya organlar? (gazeteler, televizyon, sosyal medya vb.) ile etkile?imlerinden veya medya taraf?ndan üzerlerinde yarat?lan alg? ve bask?dan kaynaklanan alg?lanan **Stres** düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmis bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, Y?ld?z ve Polat (2020) taraf?ndan Türk popülasyonuna yönelik bir **Uyarlama** çal??mas?yla kullan?ma sunulmuştur.

Ölçe?in temel amac?, sporcu performans?n? ve ruh sa?l???n? olumsuz etkileyebilecek medya kaynaklı stres faktörlerini sistematik olarak tanımlamak ve de?erlendirmektir. Bu adaptasyon çal??mas?, ölçe?in spor psikolojisi alan?nda Türk kültürüne özgü bağlamda geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olarak kullan?labilece?ini göstermiştir.

Anahtar Kelimeler

Futbol, Medya, **Stres** Kaynaklar?, Spor Psikolojisi, Psikometrik Ölçek, **Uyarlama**, Performans Kayg?s?, Medya Bask?s?.

Yazarlar

Kadir YILDIZ, E. Polat.

Amaç

Futbolda Medya Stres Kaynaklar? Ölçe?i'nin temel amac?, futbolcular?n maruz kald??? medya bask?s?n? ve ilgisinin yaratt??? spesifik stresörleri belirlemek ve bu stresörlerin şiddetini ölçmektir. Modern profesyonel sporda, medyan?n sporcular üzerindeki etkisi büyüktür ve bu etki, özellikle ele?tiri, özel hayat?n if?a edilmesi veya abartılı beklentiler yarat?lması şeklinde strese dönüşebilir.

Ölçek, araştırmacılara ve spor psikologlarına, futbolcular?n medyadan kaynaklanan stresle başa çıkma stratejilerini geli?tirmeleri için bir temel veri sağlamayı hedefler. Türk popülasyonu için yapılan geçerlik ve güvenirlik çal??ması (Y?ld?z & Polat, 2020), bu ölçe?in Türkiye'deki futbol ortamına özgü medya etkile?imlerini doğru bir şekilde yansıtt???nı doğrulamayı amaçlamıştır.

Yapı

Ölçek, spor psikolojisi bağlamında yer alan **Algılanan Medya Stresi** yap?s?nı ölçmektedir. Bu yapı genellikle, sporcular?n medya taraf?ndan yargılanma, performansları sürekli olarak kamuoyu önünde tartışılması ve özel hayatları'nın ihlal edilmesi gibi faktörlere verdikleri bilişsel ve duygusal tepkileri içerir.

Medya kaynaklı stres, geleneksel spor stresi veya rekabet kaygısından farklı olarak, sporcunun kontrolü dışındaki sosyal ve iletişim baskıları temsil eder. FMKSÖ, bu stres kaynaklarını çok boyutlu bir şekilde ele alarak, medyanın futbolcuların psikolojik iyi oluşu üzerindeki etkisini detaylıca analiz etmeye olanak tanır.

Geçerlik

Ölçek, Türk popülasyonuna **uyarlama** çalışması (Yıldız & Polat, 2020) kapsamında psikometrik **Geçerlik** analizlerine tabi tutulmuştur. Orijinal çalışmada spesifik geçerlik katsayıları belirtilmese de, uyarlama çalışmaları genellikle yapı geçerliliği (faktör analizi yoluyla) ve içerik geçerliliği incelenir.

Yapısal geçerlik, ölçek maddelerinin, ölçmeyi amaçladığı teorik yapı olan medya stres kaynaklarını tutarlı bir şekilde temsil edip etmediğini gösterir. Yıldız ve Polat'ın çalışması, ölçeğin Türk futbolcuların medya stresini ölçmek için yeterli yapısal geçerliliğe sahip olduğunu ortaya koymuştur.

Güvenirlik

Ölçeğin **Güvenirlik** analizleri, 2020 adaptasyon çalışmasında gerçekleştirilmiştir. Güvenirlik, ölçeğin tutarlı ve kararlı sonuçlar verme yeteneğini ifade eder. Uyarlama çalışmaları en yaygın kullanılan güvenilirlik yöntemi, iç tutarlılık katsayısı (Cronbach's Alpha) yöntemidir.

Çalışmada elde edilen iç tutarlılık katsayısının, ölçeğin maddelerinin birbiriyle yüksek düzeyde ilişkili olduğunu ve aynı yapıyı ölçtüğünü göstermesi beklenir. Yüksek güvenilirlik değerleri, ölçeğin Türk futbolcuların medya kaynaklı **stres** düzeylerini hatasız bir şekilde ölçebildiğini desteklemektedir.

Faktör Analizi

Futbolda Medya Stres Kaynakları Ölçeği'nin Türk popülasyonuna adaptasyonu sürecinde, orijinal ölçeğin faktör yapısının korunup korunmadığı veya Türk kültürel bağlamında yeni bir faktör yapısının ortaya çıkıp çıkmadığını belirlemek amacıyla faktör analizi teknikleri kullanılmıştır.

Bu analizler genellikle, ölçeğin temel bileşenlerini ve boyutlarını ortaya çıkarmayı amaçlayan Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) veya önceden belirlenmiş bir yapıyı test eden Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) şeklinde yürütülür. Faktör analizinin sonuçları, ölçeğin medya stresini oluşturan alt boyutları (örneğin, "Basın Eleştirisi Kaygısı", "Özel Hayatın Hıllı") netleştirmek için kritiktir.

Araç

Test Türü: Uyarılama

Format: Derecelendirme formatı (Likert tipi ölçek olduğu varsayılmaktadır, orijinal kaynağa belirtilmemiştir.)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Futbolcular (Profesyonel ve/veya Amatör)

Yaş Grubu: Genç yetişkin ve yetişkin sporcular (Genellikle 18 yaş üstü futbolcular)

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki çeşitli liglerde oynayan **Futbol** oyuncular.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçeği. Katılımcılar, medya kaynaklı stres faktörlerine ne sıklıkta veya ne ölçüde maruz kaldıklarını belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Psikometri, Spormetre, **Geçerlik**, **Güvenirlik**, Sporcu Sağlığı, K. Yıldız, E. Polat, Medya Etkisi.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Kadir YILDIZ

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: kadiryildiz80@hotmail.com

Yayın Adresi: Makale referansında belirtilen yazarın kurumsal adresi.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: Ölçeğin Türk popülasyonu için geçerlik ve güvenirlik çalışması 2020 yılında yayınlanmıştır.

İzinler ve Ücret: Ölçeğin kullanımı için gerekli izinler ve olası ücretlendirme hakkında kesin bilgi almak için sorumlu yazar Kadir YILDIZ ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Akademik amaçlı kullanımlarda genellikle referans gösterilerek izin alınır.

Orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [futbolda-medya-stres-kaynaklari-olcegi-toad.pdf](https://tr-scales.arabpsychology.com/futbolda-medya-stres-kaynaklari-olcegi-toad.pdf)

Kaynaklar

Y?ld?z, K. ve Polat, E. (2020). Futbolda Antrenör-Sporcu Stres Kaynaklar? Ölçe?i ile Futbolda Medya Stres Kaynaklar? Ölçe?i'nin Türk pop?lasyonu için **geçerlik** ve **güvenirlik** çal??ması. *Spormetre-The Journal of Physical Education and Sport Sciences*, 18(3), 146-156. DOI: <http://dx.doi.org/10.33689/spormetre.736068>

Futbolda Medya Stres Kaynaklar? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktadır. Maddelerin tam listesine eri?im için yukarıda belirtilen akademik makaleye veya sorumlu yazarın ileti?im adresine başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM